

SEMANATORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director: I. NEDELCU

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3 Bazargic

Proști, dar mulți

Vașnicul nostru luptător al asociației, D-l V. Toni, a susținut cu mult suflet în fața forurilor competente cererile noastre drepte de revindere și în comisia bugetară D-l Prim Ministru l'a apostrofat că: învățătorii sunt sindicalisti.

Să știe Domnul Prim Ministru, că toată învățătoria din toată țara Românească e în sufletul reprezentantului său și noi suntem cu el și să mai știe Domnia-Sa, că prin aceste vorbe, rostite în comisia bugetară, ne-a răcit cu desăvârșire de Domnul Prim Ministru și profesorul nostru, pentru care nutream cele mai frumoase sentimente.

Intre Domnia-Sa și învățătorime, s'a scufundat pământul și s'a format o prăpastie, peste care este foarte greu de a se mai face o punte.

Învățătorimea aceasta sindicală a pregătit pe cei 800.000 de eroi și ațuri de ei a săvârșit România de azi; tot ei sunt chemați să desăvârșască și să consolideze țara noastră, întărind și cimentând fiecare pietricică în clădirea ei.

Învățătorimea Română e crescută la școala naționalismului și ori cât s'ar strădui dușmanii ca s'o îndepărteze de acest suflu, nu vor putea.

În Franța, Germania, Bulgaria, Ceho-Slovacia, etc., se găsesc învățători, cari sunt comuniști și înscriși în majoritatea lor la partide de stânga, fără a li se aduce vre'o acuzare. În unele țări sunt înscriși chiar în Sindicate, dar la noi, nu!

Guvernării din țara noastră ne-a întrebuințat ca instrumente politice și atunci când din mijlocul nostru s'a ridicat cineva, chiar cult, însă

învățător, se zice: „Se poate ca un învățător să se ridice deasupra noastră?”

În alte țări ca, Italia, unde Primul Ministru a fost învățător, nu se ridică nimeni să-i spună c'a fost învățător. Dar în țări ca Finlanda, Norvegia, Suedia, Danemarca și Olanda? Câți învățători nu s'au ridicat la treapta cea mai înaltă a statului, fără să se mai zică ceva. Și așa e bine, ca seva într'un copac, să circule de jos în sus, fără a fi obstacole, căci altfel se usucă copacul.

Guvernării noastre ne consideră proști și că noi nu trebuie să mâncăm decât mămăligă și ceapă și îmbrăcăminte cum o da Dumnezeu.

Prin felul cum ne tratează, nu se pare că această mulțime de proști, o răcește cu desăvârșire de oamenii de conducere?

Tirania privită de sus dar dreaptă, nu-i periculoasă; dar atunci când nu-i dreaptă să ferească Dumnezeu!

Așa a fost în Rusia și a dat în bolșevism la primul semnal, când conducătorii nu s'a mai simțit stăpâni pe conducere.

În sate, pregătirea sufletelor o formează învățătorul și dacă el e cu sufletul răcit, atunci cum să mai dea suflu și încălzire tinerei generații.

Fiindcă decăderea și ridicarea unei țări depinde de ea.

Când s'a ridicat masele în vremea lui Alexandru Lăpușneanu contra lui Moțoc și cereau capul lui, Moțoc spunea lui Vodă: „Doamne's niște proști!” I s'a răspuns de Vodă: „Proști dar mulți!”

I. N.

Mizeria de jos se datorește mentalității eronate de sus

Învățătorii României Mari se plâng contra dispozițiilor de salarizare, după care li se va plăti munca cu începere dela 1 Ianuarie 1932.

Se plâng învățătorii, fiind că guvernul, celui mai învățat dintre învățători, ia trecut dela harnaua statului, la bugetul comunelor și județelor, la care au stat până acum localurile de școală, ajunse într'un hal fără de hal!

Plângerile au fost adresate până la M. S. Regele, evocându-se jertfa lor de sânge în plămădirea României Mari. S'a învederat importanța culturii și a școlii sătești în România întregită.

S'a justificat aportul învățătorimii în plămădirea opiniei românești pentru reformele sociale împlinite, care au smucit poporul dintr'o ignoranță tradițională.

S'a justificat că școala și învățătorul trebuiesc întăriți, ca să constituie în masele populare zăgazuri și stăvilare, împotriva dezordinilor imorale, spre care mulțimile sunt împinse de lipsurile zilei!

S'a justificat... s'a evocat... și s'a argumentat.

Greutățile zilei sunt mai mari decât puterea de influență a celor 40.000 învățători, în sferile conducătoare ale României Mari. Și invers: Patru zeci mii de învățători, ai României Mari, n'au influență hotărâtoare în sferile de sus, nici când se deschilbrează statul, nici când demnitățile sociale sunt ucise de mizeria unei crize!

În mentalitatea de sus domnește aprecierea D-lui Brătescu dela finanțe: „Cum se poate un învățător să se ridice cu salariul până la 10.000 lei!”

Aceasta a rostit-o financiarul zilei, dela conducerea țării, care a uitat că impozitele, taxele, globalele, etc. reduc acest salar depe hâr-

tie și aproape de pensionare, cu 60% și când diurnele altora s'au plătit cu milioane, iar jetoanele de prezență cu sutele de mii!

Mizeria învățătorilor și decadența școlii se datorește, ignorării cu care se tratează de clasa cărmuitoare toți germenii de dezvoltare ai virtuților populare.

S'a implorat și M. S. Regele prin exponentul învățătorimii, președintele asociației generale, D. V. Toni.

S'a scris în toate gazetele, ce pătrund în toate sferile, despre toată durerea, tot zbulciul nostru și despre spectul lugubru al viitorului de neam!

La periferie, pe județe, implorările sunt o jelanie deșartă și de umilință seacă.

Să ne ferim, căci n'avem rostul să ne plângem pe toate cărările, unde mântuirea n'a călcat niciodată.

Trebuie să pregătim sufletul moral al bărbăților învățătoresți și cu el să sfredelim opinia publică, până se va produce desmeticirea tuturor, dela opieca până la Vladică!

Rostirile de mâine sunt mai aspre decât se arată'n orizont și numai bărbățiile virtuase se vor impune așezărilor de viitor!

Centrul învățătoresc, cu Toni, să organizeze influența școlii în sferile nobleții, iar periferia să pregătească o bărbătească virtute: „Noi, prin noi și pentru noi, căci destul am făcut pentru alții!”

Erad

A tost un vis

De multe ori în viață, atât individul, cât și o întreagă categorie socială, urmărește pe cineva cu toată dragostea și îl divinizează chiar, așteptând mult sprijin și a-

vând toată încrederea unei sincerități de clasă, așa cum ar trebui să fie.

Ajuns la o situație, cea mai proeminentă, persoana Divinizată, uită dragostea de corp și sinceritatea ce o păstră, și în desmeticire, cei ce se așteptau la sprijinul moral zic: „Nu este acesta adevărul”; „A fost un vis”!

Aceasta este situația noastră, a unei întregi categorii sociale, corpul dascălilor primari, care așteptau sprijinul real și sincer al celui ce a trăit în sufletele lor, ca cel mai mare cărturar, lucefărul românismului și omul, care în toate împrejurările până azi a sprijinit cu cuvântul său înalt, orice chestiuni ce priveau viața românească, precum și școala și învățătorul.

Ce mai putem noi zice azi, când aproape în genunchi plecați, apelăm la marele cărturar, Ministrul școlilor D-l N. Iorga, să ne sprijine în chestiunile noastre absolute juste și legale?

Ce crudă decepție pe dascălii români, când aud din gura marelui cărturar, că recomandă pentru existență, să vândă chibrituri, foiețe și tutun, ca să-și capete o nenorocită de pâine, muncită cu toată truda!

Eforturile parlamentarilor dascăli, de a susține rectificarea nedreptății ce ni se făcuse în 1927, dădea impresia zilele acestea, că s'au îndurat cei mari, să aloce la bugetul de mizerie, la care sunt trecuți dascălii, un fond de 200 milioane.

Iată însă că apare o nouă părere a D-lui Ministru de Finanțe, care promite acest fond în urma votării bugetului, din niște taxe la petrol, legiferate ulterior.

Sărmane dascăl! Vei miroși a petrol toată viața ta! Sufletu-ți și-a fost plin de amărăciune și par'că acum și noul ser fiziologic, ce-ți va veni din fondul petrolului, îți va prelungi agonia, dar tot vei muri. Tu vei dispărea, dar odată cu tine și școala românească, și'nurma-ți nu va rămâne decât urme de mizerie și mirosul de petrol!

Și'n timp, ce noi ne zbatem în mizeria cumplită marele cârturar primește distincțiile cele mai superioare din partea Academiei Franceze și Italiene, de doctor „Honoris Causa“.

Cinstea ție mare cârturar, că în lumea apuseană, unde civilizația și cultura și-a ajuns apogeul, treci zeificat cu meritele tale, cari formează meritele românismului. Noi însă cei 47000, de modești dascali primari, în amărăciunea sufletelor noastre, te păstrăm ca o icoană vie, dar pentru disprețul ce ni l-ai aruncat; pentru noi mai sunteți și Doctorul „Cauza mizeriei“.

Ahil Constantinescu

„Viața în lumina evangheliei“

Este titlul unei vaste și impresionante lucrări a părintelui Bucur Zăinescu, scrisă cu intenția curată a unui convins misionar al lui Christos.

Prima parte, sau mai bine zis, introducerea acestei valoroase lucrări a fost rostită anul trecut, sub formă de conferință, la Ateneul Popular din localitate, în asistența unui public destul de numeros.

Talentul viguros și aprinsa credință ale acestui izolat propovăduitor al moralei creștine, care luptă din răputeri pentru asanarea moravurilor și pentru spiritualizarea vieții complet materializate de astăzi, au avut un efect miraculos asupra sufletului multămii care l'a ascultat atunci.

Anul acesta, în urma repetatelor stăruințe ale comitetului de conducere dela acelaș ateneu, părintele Zăinescu a ținut a doua conferință — continuare din lucrarea Sf. Sale — în care a prezentat pe Isus în diferite ipoteze de misiuni publice: Isus ca ofițer, avocat, medic, politician, conductor de societate filantropică, etc., etc....

Fondul destul de bine studiat și argumentat, cuvintele sonore, muzicale și dinamice, frazele somptuos modelate, alegerile spirituale în stil biblic, puterea de evocare a stărilor și proceselor psihice cari stăpânesc și frământă lumea modernă,..... toate au contribuit la strălucitul succes al conferinței.

Suntem departe de-a ne apropia — nu cu faptele — nici măcar cu gândul de Mântuitorul lumii pe care ni l'a predicat atât de frumos părintele Zăinescu, în ziua de 29 Noembrie.

Și totuși, cine dintre acei cari au avut fericitul prilej să-l asculte pe acest maestru al cuvântului, n'a plecat cu sufletul pătruns de lumina adevărului, cu inima pocăită și cu hotărârea fermă de a-și îndeplini misiunea vieții, așa cum și-ar fi îndeplinit-o Christos, dacă ar fi fost în locul său?...

Mulți, poate au cunoscut pe părintele Zăinescu, ca pe un desăvârșit dascăl și ca pe un adevărat preot. În urma conferințelor ținute însă, s'au convins că activitatea Sf. Sale pe tărâmul școlii și al bisericii nu se rezumă numai la simpla și formală îndeplinire a datoriei, ci în dureroase fărâmițări a sufletului și a inimii Sf. Sale, pe cari, dintr'o pornire de risipă desinteresată, le împarte tuturor, fără ca să aștepte nici o răsplătă....

Și aceasta îi face onoare.

Em. Papazissu
Bazargic 3 Dec. 1931

Concluziuni

Când s'a propus să dăm naștere acestei gazete, nu se bănuia comoara de adânci cugetări a învățătorimii din acest colțor al țării, și am pășit oarecum neîncredători.

Astăzi, după ce a trecut opt luni dela prima ei apariție, ne-am convins că în adevăr izvorul gândirii și al cugetării învățătorilor întrece așteptările noastre.

S'a constatat în decursul acestui timp, că sufletul fiecăruia e în fufletul general, al tuturor, întocmai ca vadul unui pârâiaș ce-și duce apele în vadul cel mare al fluviului. S'a mai constatat, că tendința fiecăruia e tendința tuturor, că solidaritatea de corp e așa de strâns legată, încât nici cea mai groaznică furtună n'ar putea risipi sau răci dragostea de caldă tendință națională și culturală spre care năzuim cu toții.

Numai fiind împreună, vom putea pași pe calea adevărului, numai așa vom putea arăta însemnătatea misiunii noastre și numai așa vom putea făuri viitorul de aur al țării noastre.

Deci să nu uităm un moment, că apariția gazetei noastre e o necesitate impusă de împrejurările actuale, pentru că numai prin ea ne putem exprima simțimintele ce ne stăpânesc și numai prin ea putem arăta, că suntem o forță greu de înăbușit atunci când interesele noastre naționale sunt în joc.

Să ne îndreptăm privirea deci asupra ei și s'o ngrijim ca pe un copil al nostru, căci numai prin ea în împrejurările actuale, ne vom mai

Copilul vitreg?

Suntem în timpul formării și votării bugetului. Moașele acestui copil nenorocit se frământă și se bat cu capul de toți pereții, de unde să mai găsească vre'o buleandră, să-i facă sutece.

Toți îi fac la scutece și tot gol rămâne de tremură ca vai de el, mai cu seamă acum cu venirea iernii. Și tremurătul lui e așa de puternic, încât îngheață, nu numai mădulele țării întregi, dar chiar și-a fiecărui cetățean și mai cu seamă a fiecărui funcționar. E flământ și înghețat de frig. Foamea și frigul lui străbat departe, înflămând și înghețând mil de suflete. Dar curios. Cei cari se învârtesc pe lângă el, cei care-l moșesc, se încălzesc și se îngrășă peste natură și tot ei țipă că nu sunt venituri.

Au înființat fel de fel de impozite, fel de fel de timbre. O cerere mai înainte se timbra cu un leu și se rezolva după minimum o lună. Acum se timbrează cu 12 lei și se rezolvă după 12 luni.

Se vorbește de un timbru pentru magistratură. În curând va apare și un timbru C. F. R., S. M. R. automobil, școala, biserică, administrații financiare, etc. etc...

Și cine poate să ghicască pe ce-o mai fi aplicate? Timbru pe pâine avem. Nu e de mirare dacă vom avea un timbru pe apă. Hei! Ce câștig bun s'ar realiza dacă s'ar pune un timbru pe vorbe! Numai cu veniturile dela camera deputaților s'ar umple golurile bugetare. Dar un timbru pe promisiuni? Ori câți îndrăgostiți ar fi în România Mare, cred că tot mai mult s'ar scoate depe urma promisiunilor făcute de Domnii Miniștrii și marii demnitari. Nu zic, ar scade ceva și dela amărății de funcționari și mai cu seamă dela învățători, cari tot promit copiilor și soțiilor lor, că le va cumpăra ghetete, haine, cămăși, paltoane, pâine, carne și alte bunătăți, când va primi salariu pe o a patra lună din urmă.

Nu sunt bani! Nu se încasează! Cetățeanul nu plătește. Multimea cere scăderea impozitelor. Funcționarii cer lefuri. De astea plânge și se vaetă bugetul cu toate moașele lui.

Să ne fie iertat nouă înghețaților și flământilor să putea păstra acea legătură sacră, fără de care suntem expuși a fi înăbușiți.

Pony

facem o mică socoteală bugetară.

La cheltueli:

Dacă s'ar da fiecărui lefegiu din țara aceasta, ru-mai cât îi trebuie să trăiască omenește și calculat, conform cu slujba ce face și cu pregătirea ce i se cere;

2). Dacă partea zisă „Cheltueli materiale“, s'ar reduce la jumătate, cel puțin pe un an;

3). Dacă s'ar desființa pentru totdeauna acele credite zise secrete;

4). Dacă s'ar desființa pentru totdeauna toate misiunile și comisiunile, cari în fond sunt inutile și cari înghit enorm;

5). Dacă s'ar renunța pentru totdeauna la jumătate din automobilele (mai cu seamă cele de lux), cari nu fac alt serviciu decât să poarte soacrele și servitoarele cocoțaților, pe toate drumurile țării;

6). Dacă s'ar renunța la acele trenuri speciale cu tot angrenajul lor;

7). Dacă s'ar face toate astea și multe alte economii, n'ar trebui țării decât un buget pe jumătate din cele avute până acum și tot ar fi mult. Dar „DACA“ asta, este (scuzați expresia)... porc de căine.

Nu se fac aceste economii, nu se desființează diferitele soiuri de sinecuri; dar se desființează școlile, unde generația tânără de azi, viitorul țării de mâine, s'ar putea pregăti.

Și acum la venituri:

1) Eu cred, că s'ar acoperi toate cheltuelile, numai dacă toți demnitarii, cari s'au perindat la cârma acestei țări, de 12 ani încoace, cu toate rudele, toți prietenii și toți favoriții lor, ar fi obligați să-și plătească impozitele din toți anii, asupra tuturor averilor ce posedă, în conformitate cu legile țării, impozite pe cari umilul cetățean le-a plătit la timp. Unde mai adăugăm și dobânda la aceste impozite, dobânda pe care d-lor, obișnuiesc s'o ceară funcționarului, când el a întârziat cu plata impozitului fiindcă n'a luat salariul la care îi este calculat impozitul.

2) Cred asemenea, că mare câștig ar fi, și puțină cheltuelă s'ar face, dacă s'ar face, dacă s'ar publica pentru fiecare cetățean în parte, averea ce posedă, veniturile ce are, impozitul ce trebuie să plătească și cât a plătit fiecare la finele anului. Nimeni n'ar putea să spună că e nedreptățit în comparație

cu alții. Nimeni n'ar mai mâne cu dările neplătite. S'ar mai întâmpla ca a când unul care are o avere de 100.000, plătește 20.000 lei și unul care are avere 1.000.000, plătește 5.000. Nu s'ar mai întâmpla ca a când unul are avere de milioane și nu i se sechestră nimic dacă nu plătește dările, pe când altul care are două perechi de vite, care se hrănește, i se sechestră o pereche pentru plata dărilor.

Inspectorii, controlorii, misiunile și misiunile fiscale, putea lipsi pe 1/2, dacă nu totul.

Și în cazul acesta, că dela unul iei tot și nu-i nimic și când dela altul iei nimic, dar îi dai mult, să nu zic tot; să ne scutească drăguțul de buget toate moașele lui și să dea voie să spunem, că el cu lingăii lui cu tot, face mează copilul vitreg al țării și oropsiții cetățeni sunt copiii lor vitregi.

T. Nicol
Casap

Cerc Cultural

În ziua de 13 luna c s'a ținut ședința cercului cultural din Bazargic, sub președinția d-lui revizor școlar V. Helgiu.

D-l Helgiu la această ședință a ținut să cunoască membrii corpului didactic primar din localitate și-a dat drumuri în ceea ce privește bunul mers al învățământului.

La această ședință a luat parte și d-l Alex. Voinescu, inspector școlar din Ministerul Instrucțiuni București.

Cu această ocazia d-l Helgiu, a adus elegii d-l Alex. Voinescu pentru muncă depusă cu multă râvnă pe tărâmul învățământului românesc de aci, dându-l exemplar ca organ de control, pe care-l va căuta să-l urmeze întotdeauna. D-l Alex. Voinescu, inspector școlar, l-a recomandat pe d-l V. Helgiu, corpul didactic ca unui dintre cei mai valoroși dascali dobrogieni, cu un trecut de muncă și cu o experiență dascălească îndelungată, pentru a fi în măsură a rezolva problema în legătură cu bunul mers al învățământului de aci.

La sfârșit a vorbit și despre D-i Ahil Constantinescu, fost inspector școlar, care a fost și a rămas bun coleg.

După aceea s'a împărțit subiectele pentru ședința care va avea loc în ziua de 20 Ianuarie 1932, orele 4 1/2 p. m. în localul școlii primare mixte No. 3, care va fi sediul cercului cultural din Bazargic.

I. N. Tufesteanu

O NOAPTE DEDEMULT

Soarele asfințise și noaptea cobora în ritmul ei, veșnic acelaș, peste pustiurile portocalii ale peisagiului orientat.

În toată întinderea nu se vedea nimic mișcând, decât silueta a doi călători ce se proiectau pe cerul arămiu ca două umbre fantastice. Era un barbat și o femeie. Ea călare pe un catâr, iar el, un moșneguț cu înfățișarea aproape de om petrecut, pe jos, ducând animalul de frâu.

Se dăduse o poruncă mare și aspră în anul și țara lor și iată-i că veneau s'o împlinescă. Dar drumul era lung și anevoios, iar ei, neavând decât un biet catâr jigărit, se hotărâse să se ajute cu el până ce vor ajunge în Bethleemul ce acum începea să se zărească. Și cum ea, femeia, trebuia să se odihnească, căci simțea o apăsare mai grea decât mâna morții în pânțele, călătoria le venea tot mai desguștătoare, cu toate că frumusețile naturii păreau aci mai ispititoare ca ori unde. Inima i se sfâșia de durere, dar răbda. Era pusă între două porunci ca două ciocane: a vieții ce-și cerea drumul către amărăciunile lumii și aceea a regelui dornic să-și știe numărul supușilor.

De rege, sau de viața nouă s'asculte mai întâi? Oftase adânc și nu știa cum să aleagă. Barbatul o auzi și stătu în loc; știa ce e.

— „Vrei să cobori, Marie?”

— „Nu... uite acolo Bethleemul... e aproape...”

— „Am întârziat prea mult, șopti el. Numai noi am rămas în urmă și n'o să ajungem decât peste vr'un ceas.”

În Bethleem, lumina se aprinseră de mult. Oamenii forfoteau pe ulițele înguste ca ntr'un furnicar prea neîncredător pentru poporul ce se adunase aci. Dar puțin câte puțin, lumea se așează pe ici colo, la rude ori prieteni, își pregăteau un pat moale, ori profitau de ultimul țol, pe prispă ori în șopron. Noaptea era frumoasă, stelele luciau deosebit de plăcut și felinarele luminau la colturile străzilor întortochiate.

Intr'un cap de uliță își făcuseră apariția cei doi călători. Cine erau? De unde veneau?

— „Iosife, oprește aci, șopti femeia. Mi-e rău. Bate la poarta asta și roagă-i să se îndure și să-mi dea un pat, ori un colț de prispă...”

Uite-i că nu s'au culcat... Moșneagul bătu în poarta cea grea, în dosul căreia lătra un câine mare, înfricoșător.

Nu răspundea nimeni. Înăuntru se auzeau cântece de lăutari, chioțe de oameni beți și nimic altceva. Dar omul nu-și perdu răbdarea și bătu înainte. Trebuia să iese cineva.

În sfârșit un glas de bățiv morocănos răspunde: Ce vreți? Plecați de-aci! N'avem loc pentru voi!

Iosif apucase catârul de capăstru și vrea să plece, când se deschise poarta și o umbră de om, clătînându-se, îi chema înapoi.

— „Adică stați... nu plecați! Ce aveți în desagi? Ceva de băutură? Atunci veniți, veniți, găsim un loc!...”

Iosif tăcu și porni. Maria suspină și cu colțul năframei își șterse lacrimile, pe care durerea fizică și răutatea oamenilor, le aduse în colțurile ochilor, ca pe niște mărgăritare ferbinți.

— „Bate și aci, Iosife, că mor!...”

El se apropie, lovi cu tolagul, lustruit de vreme, în poarta întredeschisă, dar glasul unui copil răutăcios, dinăuntru, asmuți câinii și le-o închise în nas.

Mai departe... aci... dincolo și tot mereu mai departe!...

Unii, mai buni, răspundeau că n'au loc și că le pare rău că nu le poate face bine, alții nu vreau s'audă.

Incerară și la poarta unui bogat, dar îndrăzneala era să le fie fatală. Omul se supără foc, că cineva îndrăznise să-i turbure liniștea și sărind din patul cel cald, strigă la străjerii orașului săi pună pe goană.

Cântau cocoșii după mezul nopții și ei încă rătăceau în necunoscut. Să se culce afară? Era peste puțin. În ulița nu te lăsau oamenii stăpăririi, iar în vre'un dos mai ascuns, era periculos. Aci erau oameni, cari numai pentru inelul din deget, rămas din ziua logodnei, ar fi fost în stare să le taie mâinile din umeri.

Văzură un om ca și ei rătăcit.

„Cine ești, frate, îl întreabă Iosif.

— Marcu, ciobanul marelui din Bethleem.

— Și unde mergi?

— „Duc merinde tovarășilor rămași la staulul viteilor. Dar ce-i cu voi?”

— „Iosife, oprește aci, șopti femeia. Mi-e rău. Bate la poarta asta și roagă-i să se îndure și să-mi dea un pat, ori un colț de prispă...”

— „Duc merinde tovarășilor rămași la staulul viteilor. Dar ce-i cu voi?”

DUNAREA

O Dunăre, începutul doar vremea ți-l cunoaște...
Pe umeri tu porți veacuri și'n valuri porți povești;
Și doruri tu duci multe și'n mormur blând de șoapte
Cu mituri și legende în lume pribegesti.

Te știu „Vitejii Romei” și „Geții fără moarte”
Te-au cunoscut din vremuri toti marii mei străbuni;
Și martoră ai fost încă, în lume când luă parte
Poporul ce azi este pe țărnițai tăi bătrâni,

Când pruncul luă lumină și când primi botezul
Cu Nistru și cu Tisa v'ăți dat în juru-i mâna;
Și ntr'o pornire sfântă voi întărila-ți crezul:
Să-l ocrotiți sub soare, deatunci întodeauna.

Deoparte și de alta, ca fiu al tău a stat
Și zid de desbinare n'ai fost tu Dunăre,
Ci mijloc de'nfrățire așa cum te-au cântat:
„Drum lung fără popas și fără pulbere”.

Și stăvilar ne-ai fost în vremuri de grea jale
Căci pătımirea noastră tu ne-o cunoști prea bine;
Și basmul tău ne spune, în valurile tale
Căți și-au găsit mormântul din hoardele străine.

Ne-am înfrățit cu tine și'n calda înfrățire
Toți cei ce te cunoaștem, în jurul tău se adună;
Tu cu chemări de mamă, în cântec de iubire
Ne îmbrățișezi cu drag, să fim tot împreună.

În glasul tău de valuri și'n unda ta adâncă,
Noi vom ceti trecutul și al nostru nobil rol;
În gândul ce ne abate și'n viața noastră încă
O Dunăre, pe tine te vom avea simbol!

Nic. Badea — Calăcichioi

— Căutam adăpost și nu găsim... Femeia e bolnavă și ar avea nevoie de odihnă. Sub cer să ne culcăm, ne temem de ploaie și de tâlhari.

— Dacă nu găsiți, veniți cu mine. Nu e prea departe. Vă dau o iezie în staul, cu fân uscat și puteți dormi liniștiți.

Nevoiți, oamenii porniră. Erau acum afară din oraș și rătăceau sub bolta înstelată către punctul unde-i duceau ciobanul.

Odată ajunși, se culcară pe fânul cel moale și Iosif adormi îndată. Era prea ostenit!

Maria însă rămase trează mai departe. Durerile o copleșeau, până ce un leșin frate cu moarte îi cuprinse toată ființa și numai știu nimic ce se petrece...

Când se trezi, ciobanii așezară lângă ea un prunc, strălucitor de frumos, pe care-l privi cu uimire.

Era acela, pe care mânia oamenilor începuse să-l prigonească înainte de a se fi născut...

Dumitru Florescu

Calăgidere

HAZURI

Ionel e băiat în clasa III-a primară. E cel mai leneș și cel mai neastampărat copil din toată școala. Deaceia tot ce se strică pe la școală de ceilalți băieți se aruncă totul în spinarea bietului băiat.

— Ionel, de ce ai făcut gălagie? Il întreabă învățătorul.

— Eu am făcut, dar n'oi mai face, Domnule învățător, răspunde Ionel.

Bun... A trecut multă vreme și Ionel a mai făcut și alte năzdrăvănii.

Intr'o zi, învățătorul intră la oră. Era ora de religie.

Ionel, cine a făcut lumea și pământul? Întreabă învățătorul pe Ionel la lecție.

Eu le-am făcut, Domnule învățător, dar nu le'oiu mai face, răspunde liniștit Ionel.

* * *

— Tată, întreabă Gică, tu știi când și unde s'a născut Charlie Chaplin.

— Nu știu.
— Păi ce fel de istorie ai învățat D-ta, tată? Il ripostă Gică supărat.

Sutlă vântul

Sufă vântul printre ramuri
Așa trist și plângător
Și eu... stau privind prin
geamuri
Cum cad frunzele și mor.

Un dor mare-atunci m'apucă
De al zilelor senin
Căci în mintea mea năucă
Amintirile revin....

Când mai eri o rândunică
Se rotea pe cer albastru
Dece astăzi mă furnică
Sufsul vântului sihastru?

Dece pomii se tot pleacă
Cu un sgomot plângător
Și albine cu-a lor clacă
Înlemnesc de frig și mor?

Unde-i lacul ca să poarte
Chipul lunii argintii...?...
Dece sboară frunze moarte
Peste dealuri și câmpii?...

Unde-și tine azi isvorul
Sursurul îmbătător?
Unde-i cântecul și dorul?
Codrule!... vechiu doinitor....

Ah!... ecoul dulce-al văii
Cine oare l-a jurat?
Unde au ascuns călăii
Acest mare nestimat?

Și al greurilor cântec
Din atâtea seri senine
Cine l-a'nghițit în pântec
Așa grabnic... cine?, cine?...

Suflă vântul printre ramuri
Cu glas trist și plângător
Și eu stau privind prin
geamuri
Cum cad frunzele și mor

Un dor mare-atunci m'apucă
De al zilelor senin
Căci în mintea mea năucă
Amintirile revin!...

Gh. Marcu
Inv. Chirngii

Tristeți de iarna

Din cerul plumburiu și sumbru, se cerne de trei zile necontenit, albi și reci, fulgii de zăpadă, înveșmântând pământul cu haina albă a nevinovăției, haină ce simbolizează și giulgiul rece ce înfășoară pe cei ce trec dincolo de bariera acestei lumi, lume schimbătoare și rece și ea, ca și natura ce a creat-o.

Pe aceste timpuri de aprigă luptă pentru existența celor nevoiași, descătușarea sinisră a iernii — așa de timpurie — din lanțurile ce au făcut-o neputincioasă aproape trei sferturi din an, este încă o verigă adăugată la lanțul de mizerie continue ce-i apasă și este un cuvânt mai mult pentru cei ce pot să caute a alina mai ales acum de Sf. Sărbători, mizeria apăsătoare a celor mulți și nevoiași.

Să se plătească salariile la timp

Protestările contra neachitării salariilor la timp se țin lanț în presă și în parlament. Ele vin din toate părțile țării și dela mai toate categoriile, civili și militari, intelectuali și meseriași suferă din această cauză. Explicațiunile oficiale nu le ajută cu nimic, promisiunile de exactitate se realizează numai în mică parte. Tot așa și în chestiunea pensiilor.

În vremuri grele, situațiunea aceasta ar putea să fie justificată în mod izolat și excepțional. Dar în nici un caz ea nu se poate generaliza și prelungi acum.

Din punct de vedere moral, Statul se pune într-o lumină nepotrivită cu prestigiul ce trebuie să-și păstreze, atunci când, în același timp, execută pe datornicii săi, în frunte cu masele de contribuabili, bătându-le toba și impunându-le dobânzi pentru fiecare zi de întârziere, și nu-și achită la vreme creditorii cei îndreptățiți, funcționarii și pensionarii.

Dar peste acest dezechilibru de ordine morală, se ridică cel material, de o gravitate excesivă. Nimeni nu va susține că lefurite publice despăgubesc nevoile stricte ale salariaților. Din potrivă, în concepțiunea cea mai largă, ele nu le satisfac decât cu prețul unei existențe de o modestie mai mare decât oricând. Se presupune prin urmare că ei nu pot să facă față necesităților stricte de cât în limita salariilor și numai în timpul când dispun de ele. Consecința logică și brutală: când n'au lefurile la vreme ei și familiile lor rămân fără mijloace de trai.

În această situațiune, ce le prescriu factorii răspunzători de starea datorită incapacității lor? Ce rețetă miraculoasă le pun la dispoziție, ca să plătească chiriiile și să nu fie expulzați din case, ca să achite impozitele și să nu li se bată toba, ca să se încălzească, să se îmbrace, să evite eliminarea copiilor din școli pentru neplata taxelor, în sfârșit — să trăiască?

Avansuri? Numai unii și numai în anumite părți mai beneficiază de aceste paleative. Datorii? Au eșit din uz. Fraude? Cine are dreptul să împingă într'acolo prin constrângerea neplății salariilor la timp? Ce pot să facă, ce trebuie să facă, salariați din localitățile rurale,

unde nu se pot ajuta cu nimic, și din cele urbane, unde viața este atât de pretențioasă?

Toate argumentele, scuzele și făgăduelile nu valorează nimic în fața chinuitoarei forțe majore, exercitată de întârzierile achitării salariilor asupra unor mase de oameni muncitori, dintre cari majoritatea n'au alte resurse și alte speranțe decât umilele lor remunerații. Când spunem acestea, ne referim și la pensionarii cari suferă a-celeași necazuri, cu consecințe uneori și mai triste decât funcționarii.

Starea aceasta nu poate să continue. Nimic nu e mai dureros de cât incertitudinea existenței zilei de mâine. Conducătorii să-și concentreze toată bunăvoința și toată chibzuința, ca să se revină la normal, suprimându-se unul din cele mai periculoase motive de iritațiuni colective, care mai ales, astăzi nu trebuie să existe.

Pentru salvarea școlii

Din cele ce au apărut în numărul nostru de ieri, cititorii au luat cunoștința de peripecile prin care a trecut la Camera proiectul de lege al salarizării corpului didactic primar, până ce a căpătat forma care a intrunit în ședința de seară unanimitatea voturilor.

Aci ținem să fixăm unele puncte ce ni se par mai importante.

În primul rând, trebuie sublinat faptul că în jurul punctului de către cine și în ce mod trebuie efectuată salarizarea învățătorilor, de câteva zile încoace s'a dat la Camera o luptă din cele mai agitate. Întreaga opoziție, precum și toți deputații, membri ai corpului didactic, indiferent de culoare politică, respingeau salarizarea învățătorilor, fie și în proporție de 50 la sută, de către comune și județe.

O respingeau pentru simplul motiv că bugetul sărac și deficitar al comunelor și al județelor n'ar fi făcut posibilă îndeplinirea obligațiilor ce li se impuneau.

În al doilea rând, s'ar fi creat între școală și învățători, de o parte și populația satelor, de partea cealaltă, raporturi care numai prietenește și binevoitoare n'ar

fi fost. Când agenții fiscalului ar fi strâns pe țărani cu plata birului, țărani ar fi zis: „Iată ce pătimim din pricina școlii și a învățătorilor!”.

Pentru a scuti școala și învățământul primar de astfel de urmări rele, ba chiar dazastruase, s'a dat la Camera o luptă așa cum nu s'a mai văzut dela venirea la cârmă a guvernului actual.

Erau momente când aveai impresia că lupta are un substrat politic și că opoziția a dezlanțuit cu puteri unite campania de răsturnare a guvernului.

S'a făcut însă dovadă că nu acestea erau intențiile opoziției, care, de altfel, este departe de a fi unită și solidară în toate celelalte chestiuni.

Lupta nu se dădea împotriva guvernului, ci pentru salvarea școlii și a învățământului primar de primejdii reale.

Și lupta s'a terminat cu bine. S'a terminat fără învingători și fără învinși. S'a mai scormonit prin diferitele capitole bugetare și până la urmă, s'au găsit, fără să împovăreze bugetul viitor cu noi cheltuieli, sumele necesare pentru ca salarizarea învățătorilor să continue a fi făcută în întregime de către stat, fără ca județele și comunele să fie chemate să participe și ele în vre-o proporție oarecare.

Formula sau, mai exact, formulele găsite au fost acceptate de guvern și primite de opoziție.

Nu voim să insistăm aici asupra faptului de a se ști cui revine meritul soluțiilor găsite. Pentru chestia în sine, faptul acesta prezintă o importanță secundară.

Ținem însă să relevăm că manifestația ce a prilejuit la Camera găsirea formulei împăciuitoare este de natură să ridice moralul atât de scăzut al învățătorimei și să creeze în jurul școlii o atmosferă mai bună și mai senină.

N. Batzară

Informațiuni

In zilele de 12, 13, 14 și 15 Decembrie c., D-l revizor școlar, V. Helgiu a inspectat școlile din orașul Bazargic. Duminică, a convocat cercul cultural din Bazargic, unde a ținut o conferință.

Deasemeni, D-l Inspector școlar, Al. Volnescu, a fost în localitate în ziua de 11, 12 și 13 Decembrie.

Din informațiunile ce deținem, suntem în măsură să aducem la cunoștință învățătorilor Cali-

acrei, că în urma deabaterelor parlamentare, salarizare se va face integral din bugetul statului și nu dela comună, cum se proiectase.

Mulțumim călduros celor ce ne-a susținut și-i asigurăm de tot devotamentul nostru patriotic.

Din cauza viscolului din ultimul timp, circulația trenurilor pe linia Bazargic-Medgedia, se face foarte neregulată.

Din sursă publică aflăm că jumătate din salariile pe lunile Noembrie și Decembrie, vor fi plătite în bonuri de tezaur. Totuși aceste versiuni nu le credem adevărate.

D-l Gh. Dinulescu, numit ca Subrevizor școlar al jud. Caliacra, pe ziua de 1 Decembrie a. c., nu s'a prezentat nici până în prezent. Suntem informați că nici nu se va prezenta.

Scolile secundare cu internat, din țară, au cerut Onor Ministerului să li se aprobe a da vacanță pe 19 Decembrie c., deoarece n'au avut prevăzute fonduri spre a începe cursurile la 1 Septembrie.

Subrevizorul școlar Caliacra

Toți cei cari au împrumutat cărți din biblioteta Subrevizoratului, sunt rugați a le restitui până în vacanța Crăciunului, întrucât urmează a se face o revizuire.

Situațiile și reneșământul anului școlar 1931, au fost înaintate Onor Ministerului. Cei ce nu le-au trimis, vor suferi concesințele.

Deasemeni au fost trimise spre verificare și ordonanțare statele pe Decembrie precum și cele de spor.

Tabloul cu cei ce au solicitat gradații pe 1 Ianuarie 1932, n'a sosit încă dela Onor Minister.

Subrevizorul școlar de Caliacra (COMUNICARI)

Copie depe ord. M. Instr. No. 199.693 | 931.

Ministerul constatând că între cauzele cari fac ca salariile învățătorilor să se plătească cu întârziere este și aceea că, chiar după încasarea sumelor dela Administrația Financiară, se pierde

timp până la distribuirea lor celor în drept, care sunt răspândiți în întreg județul, dis-pune ca, pe viitor, salariile învățătorilor să fie trimise imediat după încasare, prin gorpuri poștale.

După primirea banilor, învățătorii vor trimite o chitanță, care se va anexa la statu de plata salariilor, și trimite la Curtea de Conturi, spre justificarea ordonanței de plată.

p. Ministru (ss) Ștefănescu
Copie depe ord. Insp. școl. No. 7127 | 931.

Va facem cunoscut că Ministerul cu or. No. 181160 | 931, și în conformitate cu art. 117 al. II din lege preoți nu pot fi directori dacă mai sunt alți învățători la școală. Inspector șef (ss) V. Cârlogea

Copie depe ord. Onor Minister. Instr. No. 20077 | 931.

Avem onoare a vă aduce la cunoștința că Direcțiunea generală C. F. R., motivată de constatările făcute, că parte din posesorii de carnete de reducere tip. C. F. R. înstrăinează carnetele altor persoane, — cari trebuie să călătorească cu bilet întreg — înlocuind fotografia cu a persoanei ce călătorește fraudulos, a luat dispozițiunea ca toate carnetele C. F. R., atât pentru funcționari cât și pentru membrii familiei ei, să poarte timbru sec C. F. R. direct pe fotografie, fără ca această să fie acoperită cu țiplă de celuloid.

Deci, tuturor carnetelor ce se vor emise, pe viitor, să nu li se aplice țiplă peste fotografie iar cele deja emise, prevăzute cu țiplă, să se preschimbe cel mai târziu până la 20 Decembrie 1931, după care dată nu vor mai fi admise la călătorie, fiind considerate ca scoase din circulație.

În consecință vă rugăm a lua măsuri urgente, pentru aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni, precum și contra funcționarilor ce vor fi prinși că și înstreinează carnetele altor persoane, pentru călătorie frauduloasă, deoarece Administrația C. F. R. este prejudiciată prin astfel de procedee.

p. Director G-l (ss) Măleanu

Copie depe ordinul Min. Instrucțiunii No. 192.222 | 931.

Avem onoare a vă face cunoscut, că D-l Ministru a hotărât ca la școlile primare la cari directorii aleși au eșit la pensie, se vor pune în locul lor candidații cari urmează imediat cu cele mai multe voturi, dacă nu sunt impedimente; în toate celelalte cazuri se vor face noui alegeri.

Tip. „LITENBERG” — Bazargic